Thor Degns Forklaring om den Jydske Lov

U. B. BERGEN
Ms. 124

U. B. BERGEN
Ms. 124

Thorr Degn [illegible] 1360 og derefter, Rudder placiti generalis
Viborgæ, Actor: Landsdommer i Wiborg St. Laabuhr Sørn
[illegible] Lid Lalsk indf. Latinske Hexam. vid: Probeskrift.
[illegible] Lands Kalfbinder Skrifter tom: 1. pp. 16. fgrams bract:
item pag: 214. – 215.

THOER DEGNS
Forklaring
Over den Jydske Lov, samtykt og stadfæst udaf Kong Waldemar og mennigen Danmarckes Rigens Raad udi en Almindelig Herres Dag som da holdtes udi Riborg, udsat paa Dansk nedenn den Latinske text, og hvor Articul hun refereret til Lovens Text igiennem Lovsn til Thoer Degn. –

Eeneder

Thoer Degns Articler.

1de Art.

Om man fælder Vand fra sin Arils Rende, og man forderver anden Mands Mølle-dam –

Hvo som selver Vand fra sin Arils Bæk og synder gamle Rend-Løb, som hand selv eigen eyder 15 Vogne, og dog imod alle Eyere 3 og 3½ Vogne. Item: hvo som vogner selver Vand fra Mands Mølle, Dam eller Gyde-Dam, da gielder som skaden og dog 40 Daler og saa Vogne, eller hvorpaa sig Dom vexler Vogne imod Dom Klevet – Hvis Communisten Vogne synderne imod den Tyrste Lov 1 Bog, Cap: 87, Fellandske Lov 4 Bog, Cap: 36, 37. Wynings Lov 5 Cap: 20, 21, 23, 24. –

2den Art.

Lærde Mand skulle en Leegmand

deris Fuldmagt give deres Sager at Pede til Tinge.

Alle Ting og Lands Mænd er ret tilladt at maden give sin Ting Mand Fuldmagt, ind i sans Sted at tiene og forfølge, raadsage og hjælpe, Ingen Ting maa dennem, som ikke Ting Mænd ere, forbyde, som findes udi Jyske Lov 1 Bog Cap 8, 29-58.

Sedst:

Ingen maa Steevne Landemænd til Lands-Ting ligen de giver dem-mem deres Hefte-Leje.

Ingen skal Ingen Landsmænd til Lands Ting, uden nogen saa vog voldsomme Ting, uden den som forfølger sagen, er Vidnesbyrd at betale deres Hefte-Leje, uden og Bøde, om han vorder skyldig for sin ikke indlagde Hefte-Leje, ind i Bøder, ligesaa uden Lønn. Denne Art: findes ikke i Sdr. 1, 2, 3, 4, 5 og 6 Cap ind i den Jyske Lov 2 Cap.

4 Art:
Om Klock og Følge hans Böder.

Hvilken Mand her er inh: Klok og Föl, gn til nogen Mands Dom uden Kald kan böde imod den Böder Ovrigheden 6 ℔ Anden Art: Hører til 1st Cap: udi den Fyrste Low 2 Bog; item 3 Bog 35 Cap: Fellandske Low 2 Bog 5 og 6 Cap: Kiøbstæ Norbynmaals Bog 1, 3, 4, 6 og 7 Cap:

5 Art:
Om Embedsmanden lader Vorders Hyv lör.

Enhvorhs Vonden sin Hyv i Embeds, mandens Gaard, og kan stedses kan sidden Lös, uden Lengs Dom, da böde kan 40 ℔ Vonden og Longen 4 ℔ Dette Low, Hvorom Hører til den Fyrste Low, udi den 2den Bog 89. 91 og 92 Cap: -

6 Art:
Om man trætter om Fiskerie.

Kommer thr Exactor om Oxekiøb da
skal jeg vtaand gaa Lov og magt at
kiøb saa mange vnderdrægne Jord paa Markes
mue Lodse nogen vtaands Jord til Kongens
Allmindinge Lov Traand, da pleyer Lon-
den sin Jord og Kongen Oxekiøb, og maae
ingen vnderstaa sig mue Landens Jord at
bygge, Graue, skiøge Gaard, allee og at
plante skouge og enge Landen til Skade ve-
den ydt Kongl mue Landens Vilkor og sam-
tykke, og ey maa nogen vtaand Jenden om
thes Jord mue Dale, Gaard allee andet sagt,
thr Kongen mue Kands nogen Grund rekkens.
Dette Kongl Kongen Jorns til den Sjette Lov
ind den 1ste Lov 53 og 58 Cap: item 3 Lov 61 cap:
in Glossa. Kaadst Lov 5 Lov 20, 21, 22 cap: Nor-
riges Lov 5te Lov 19 og 25 cap:

7 Art:

Om Stop- Skiste og Reeb.

item, den Kon som nu nogang skiebt og
rendt, bor ey minnes at skiebes, mue og at Marken
siden skiebes, uden det er mue alle Vejnes minde.

8 Art.

Om nogen reiser nogen Deele med Stok-te-Kiæm, ogom Regel-bürden Kiæmd.

Hvo nogen Penge vil her ynd Stolle-Ren-ning, og kan tabe sin Ordning og Forfølgning sin Penkmaal, da boit han imod den 3te og imod Tungen 6te, og saa alt for-mist sin Kiæres gióm sin Ed imod sin Forsagn nr vdi sagnum Ting, og miste sin gilde sin Ed, da vor Klegning ny ihnom dett Leilh, og vaa sin 3die Ting maae sin Følgne til Stolle Ren-ning ynd Forfølgning, item alle sin Sagn og Penkmaal, sin Stolle-ren-ning bör om ett Leilh, sin Leilh fuldkommes ynd 3 Rauflech Ting. Hvnom dessen sin Sidste Lov 2 og sin 42 Cap:; ynd og saa ett Følling nr 2 Mands Ed.

item om Klyttne og Ungelbönder skeer saaves alle Pryede Leg Mand, alle Leg mand giör sit imod Kiæren, da Leilh gen, skuendom sin Dag ny Leilh; Sidste Lov 2 og 6 Cap:

9 Art.

Om Stokk navn Sværger nogen Mand Fredlös med Vret.

Hvergen Stokknavn nogen Mand Fred=
lös gjør vrett, og vil worthe selv for thu=
ne Dag, og thu Fredlös længre sin Fred
egenlig, da skal thu som vrett Fredh, dagn
gald vanten ind Longen at vil falb=
maal thu Stokknavn skulle giwn, somm
wun Sjette Lov 2 Bog 22 og 60 Cap:

Saa skulle vi Kong Erichs Forandel=
ning, at hvo som forweinds vil Hvert=
Mand af den Hvergen vrett gemlig 40 E
gienlb og fæe, saa Fredh faar nr ej vil Sig Kng
allene vil Hvs Fabs Forfald, og af disse Penge
tiegen Longen halv Fanten og halv vanten thu Kathen fil.

10 Art.

Om nogen Mand er Svoret Fredlös for=medelst Bud og Befalning, og om nogen Mands Arm eller Been er Sönderbrudt.

Hvor hvad Dag man sigtes at have mind dræbt,

Eed eller Forkyndelse vorder Vidne sagt, at nogen er voxen Fyrretyve, da pleier han sig med Ringe i Øren, eller Folk 40 ℔ Vox, den og saa Longen; Eed pleies man at have vorder Vidne sagt, at nogen ikkun er Tyve Aar gammel, Folk Vouden 12 ℔ og saa Longen; men Pleies man at have med Raad, Eed eller Forkyndelse vorder Vidne sagt, at anden Mands Øren eller Arm er Vunden bleven, da Pleier sig med Ringen i Øren, eller Folk 40 ℔ Vouden og saa Longen; Hvis der Dagen skal ikke komme, Klagen i rette Tide Ting kaldes, Jydske Lov 2 Bog 8 Cap: item 2 Bog 22 Cap: –

II Art:

Om Biskoppen eller hans Official stadfæster Forlig give; og at der skal være Fornuftige, og saa de Mænd udi hver Kiøbstad.

Om Biskoppen eller hans Official Stadfæster nogen Forlig, og holder ikke sin Tilbørlighed, da er han Vidnesbyrd som Forlig Brudt giver, for ikke Dag. – item udi hver Kiøbstæder skulle

vden Testimonium og Skrivelse, og hvis nogen
vden Skal vide Sig for sin Vorn Lov. Jydske
Lov 2 Bog 5 Cap:

12 Art.

Om nogen bliver Kiøbt fra enten i Herred eller Kiøbstæd.

Vorris nogen Mand kiøber nogen vde hvis
ret eller Kiøbstæd, da skulle Skrivelsen
hos Tinge vde Kiøbet, da skulle Skrivelsen
og Tinge og Skiel om den Dag
og den som er skiedt for Rum skal Sing
Lagets i Lovlig Tid hos Herreds Tinget
ved Sing, som Skrivelsen skulle Vidne, hvis
Sagen skal staa vdi Vordell, da skal staa Lagets
til Lands Sing, Jydske Lov 3 Bog 46 Cap:
item 2 Bog 42 Cap:

13 Art.

Sigger man vdi anden Mands Skov.

Siggen man vdi anden Mands Skov og
Kiøber ikke med sig da maae den som Skaden
skal forfølge ikke med Hvem-Helst vden Mands
hinder, men Skaden skal ikke opbeviges som
sigget er, da maa ikke og skee Hvem-Helst, om
Skaden vides til 3 Mænd, og den ikke sig

Skouen, Lat Lov 7 gierlich Klarken, og Lov
sehen 40 Louden og saa Longnen, Lov Lat
Landmanden Pungen Klarken Frov Lov then
ne; Lsenn ne Klov, Klarken ikn 3 Epsen, da
pligen han sig ind Kaun i Kiön, ellen Lov
then 3 Lt Jyfsk Lov 2 Lov 47 cap: Recessen 30 art:

14 Art.

Stjres-Hanne Arver Broder efter anden.

Hvorher nogen angiven inder Lenyn Stjres Hanne
vin han ne Hans Lenyng ind ankt gods og nyt,
Lues; og sjuns Stjres Hanen ock weren then
Grund og Lovlening som Stjres Klarken Hanch
Frad Fulden ikt ne saa Longnes ellen saa Lign,
enes; Jyfsk Lov 3 Lov 20 cap:

15 Art.

Om Trende Skodemaal.

Ved Enneth Skodemaal Lov Fraa man 3
Gaars Kom, Jyfsk Lov 1 Lov 57 cap: item Kuget,
gierlich ne saa mugen Lown som Louden Haans
ind Lignenn Jyfsk Lov 2 Lov 72 Cap:

16 Art.

Om Lag Kand Saaret Lard Kand

eller Lard Mand Saarer Læg Mand.

Om Legmand saarer, dræber eller lemlæster nogen Klerk eller Lard Mand, han bøde imod Kongen for Klath-sik, dog at gøre og give bøde Biskoppen sin del. Dræber, saarer Lemlæster Lærdmand nogen Legmand, da bøde imod Biskop og ej imod Kongen. Sjell Lov 3 bog 22 cap:

17 Art:

Om Uretfærdige Dommere.

Om Lendsmanden og Fogden dømmer Sak Embedsmanden bøde 3 ℔ imod Bonden og saa imod Kongen 3 ℔ om dagen ej sin mellem vorder mid 3 ℔, men hvis om dagen ej mindre vorder, da bøde imod Bonden 6 ℔ og imod Kongen 6 ℔, Sjell Lov 2 bog 1 og 54 cap: Norsk Lov.-

18 Art.

Om Fredlös Mand Falder Sandemand.

Om Lendlös mand Land gods Penge mend med Biskoppens og anden Prælats Dannemends Raadum, da skal han vinde sine Sager, Sjell Lov 2 bog 7 cap:

19 Art:

Biskoppen og andre Trosaste Mænd kunde giøre Fredløs Mand.

Biskoppen og andre Troskaste Mænd Viden kunde giøre en Mand Fredløs, med Vidne kunde gjøre en Mand Fredløs, med Vog at Vanhelligt Gavne Sværd Gammen til Død og Øxne, uden Gotherude alle Vogne, for Hvilken Vanhelligt, Hvorved Kaupen ellers Tolden Kaupe Kulde Vogne Kniv ellers Kelde til Eiegn. Hjelst. Lov 1 Bog 38 Cap: item 3 Bog i det 7 Cap:

20 Art:

At det Vidne staaer ved sin Fuldmagt det Biskoppen og Vanne Mænd stadfæster.

Dersom Vogne Førne Vidnesbyrd til Eiegn om Vogne Dag, og Hans Gemyndt Førne og saae Vidnesbyrd, da Vanner det Viden ved sin Fuldmagt, som Biskoppen og Ok en Hver, ved Kland med Hans Ord samtlydelt Hjelst Lov 1 Bog 38 Cap: item 3 Bog 7 Cap:

21 Art:

Om man Vraber sin Hustrue eller

byder og befaler Hende at Dræber.

Dræber maae sin Hiemmel eller giøre en anden opfarelig Mand af Dræber, eller Hun, Dræben giør ikke imod Hiemmelen, Dagen for Gierningen, da skal man ogsaa 13 Mænd af Sammen Herred, og Hvilken af dennem skal sige Sandhed for Gierningen Raad, Bud og Opfarelig, at være eller Vidskab og dens Død maa alvorlig tiltages, og Hvilken Mand der Dør imod dennes Død, han bøde 3 t Bønden og saa Kongen, Jyske Lov 2 bog 8 cap: Norges Lov 3 bog 3 cap:

22 Art:

Om Følinge og Sandemænd

Sandemænd bør ej at Hverge nogen af Følingen som vidstaaer haver overlevet i den Dag inden Dagvolden, Dette skal til sin Rigtighed og for Hver slig Følging, bøde Bønden 3 t og saa Kongen, Jyske Lov 2 bog 6 og 40 cap item 3 bog 64 cap:

23 Art:

Sandemænds og Nævningers Ed stad

stande ved sin Fulde Magt.

Den Ret ther Parlamenter, Herrends Mænd og Fuldmægtige Vedrør, thu bliver Lagt og tilsiggelig om thu ikke paaklages inden 6 Dages Tjeneste Tid Lov 2 Bog 1 Cap:

24 Art:

At Kongen maa ingen Stevne uden Herredt eller Udenlands.

Kongen maa engen Mand kalde for sit Herredt Ting, uden Kongens Embedsmand maatte kalde samme Mand udi Rette til samme nest Herredt Ting paa Kongens Vegne, og kalde samme Mand for Kongen, Tjeneste Lov 1 Bog 32 Cap:

25 Art:

Om nogen vorder overmaade Gammel og Fattig.

Om nogen vorder overmaade Gammel, saa, at han ikke kand skee sine Ting, da skulle hans Herr, dinger annamme hannem und hans Gord udi Hered. Kongens Lov 3 Bog 10 Cap: item 6 Bog 37 Cap: —

76 Art.

Om nogen Kræver eller Dør af Vrad-Død i Kiøbstæd, og om man siger at den at han ikke Lovlød sin Jord paa Tinge.

Vorder nogen ihjel-dræbt udi Kiøbstæd eller Dør af anden Vrad-Død, da dør denne Gods ej at forbrydes, han havde mist Arv Kiøb uden det allernærmeste, som Kirken udi sin Kiøb-Jord, som han Dør udi, Jydsk Lov 2 Bog 8 og 11 Cap.

Item kand nogen bevise at den døde, at han havde ikke Lovlegen Ret til Gods som de Folk, de skal den tilhøre som de gierninge og grøvne, overvunden med Kong Waldemars tilhørt, og siden nogen tid herefter tilhørte Herredskab Gyde Herred Gulds Jord Lovens, men siger nogen sig at han havde Lovlig sin Jord til Eiendom, der han Dør, da giøre han det overbevisning med Eiendoms Vidner, og dette ej ved Lovens.—

77 Art.

Om man Kræver udi Hore-Seng-

Siger ihjeldræbe nogen, at han dræbte anden

ini Horn: Ting, og kan kanner thr 2de Mands
Vidne til, de Ting Partierne selv om
thr Dag, hvad Ting kan blive vedt ini
Horn: Ting uden denne Ret, hvorom th
at kan blive vedt ini Horn: Ting, da kan
ogsaa thr Dom: Ting eligen Lov for kaus
Vid. Sjette Lov, Cap 3, 37 Cap:

28 Art:

Om man tager Lovsøgt Mand i sit Hiis eller Tieneste.

Tagner man nogen i sin Tieneste, som Lov-
leg forvunden kan nogen Dag, og vil thn
som vedkommer ikke Imodesiige thn
thn Mand vil Tiene hos sammen selver,
da vilde kan sig ind Leons Herre, at det
var sammen vidende, at kan var Lov. for-
vunden, og da skal kan strax antvorde kan-
nem ud ikke Dom for sammen. Sjette Lov
2den Cap 69, 70 et 71 Cap:

29 Art

Om Voldførsel.

Voldsorsøl skelis ikke, naar nogen sårer nogen ihielslaar nogen Ind Land med Vold og imod sin Villie og saaer magt over sammen, ligger som ovres ikke som Lougen og Bimbrev sr, sidste Lov 2 Bog 3 Cap og 17 Cap: saaes ude Texten og Glosson.

30 Art.

Om Qvinde Stiel.

Qvindfolk skal ingen ny lade sværge for Ejendzer, men de skulle selv Ars Eder ude ved Jordeu, om Ejendzet er saa mycket, at de maa afsiges for, men skulde de ikke være med Eder, da maa de sværge deres Sidste Lov 2 Bog 9 Cap:

31 Art:

Om Testamente

En Mand haver Lidelig magt ved sit Testamente at bestaae Jord og andet imod Klaager Gods, hvem han vil hans Arvinger, Børn Børn og siden naar han ved giver halv sin Hovedlod bort til Viden. Gaver, soverdsom i umyndiges

vörnuths Gods, mens bliver thr Tvistr
om, da skulen Sandemend skiön thn Tvistr
ad, Jydske Lov 3 Bog 44 Cap:

32 Art:

Om man tager Nam ulovlig af en anden.

Om nogen tagr thet Nam af nogen som
kalths Nam, imod thn Lov som i Lovn sigr
og bemelt er, da maan kan thn Dag forfölge
ger med Hiemm Vrets eller Nams Ret, og
kal kan löst udlegge hvis kan tilkommer
er selvt korr, Jydske Lov 2 Bog 60 Cap:

33 Art:

Om Sandemand Rætninge eller Stokke nogen ville Fælde nogen.

Om Sandemend, Rætninge eller Stokke,
Navn ville kalde nogen for Thiuffs Vgs
ning, og kan vil ikke bekiende som saa vel
kan nu anden kalde, at kan er Thiuff for,
vinden for anden Dagen og ikke anden maa,
her, da kal kan ikke thrælges dett nogen

Tragt, Lud nr ikk vi Anvigt, og ikk Land
Jamm oynebwises und nöjag og Vidner,
bjud, at han nr Tilsonn Sakk, da bör
then nj ath Sake om then Dag; End kand og
volbyrd ikk bewise, at ik gawn vinde
Lagstedigenn, da Sulen ik bör for Lagk.
Vidnesbjud, som Tilsonn nr omtalt, og
og wolthenn Sak vnder sin Indsegl paa nyr
egenn vare ikk vnder skrefvolgnum Aring, Jyllk
Low Dog 7 og 68 cap: —

34de Art:

Om Aabne Beseglede Breve skulle være Kraftige

Alle Aabne Breve som udgives, ik Sulen
Dansk ved thens Sild magt, uden then som
nyer Indsegl afbrydenes ikk med Sidde klare
ikk slegen Breve alle udgivne nye med Hans
Villie og Vidskab. — Mark at ikk nr nu
Long Brev Dansk som Landz sidsant Brev.
Brev, at Sveitsk Raads Brev, som Indsegl nr
Fragangen, ik Sulen eigen magt Jayn.

35 Art:

Om nogen Forhverver Kongens Breve Ulovligen.

Dersom nogen Forhverver Kongens Breve ulovligen, saa bør hand eindog Bonden for hvert Forsæt 1 Ørtug 1 ß og Kongen saa mangfoldigs, ligesaa for hvert andet Ørtug Bonden 1 ß og Kongen saa mangfoldig; vil Lignemanden for hvert 3die Ørtug Bonden 1 ß og Kongen saa mangfoldigen for hvert Fierde Ørtug bør eindog Bonden 3 ß og saa mangfoldig Kongen, Jyske Lov 2 Bog 4 Capr:

36 Art:

Bord maae icke Partisetter nogen, som man icke maae Skiøde efter Loven –

Ingen Mand maae Jordsætte ved Gods Veibedt paa ny maaer Lovligen Pligt og Skiød, ved nesten Loven, Jyske Lov 1 Bog 34 Capr:

37 Art:

Arve Veder Arve –

Denne Articul: Arven Ender Ørven Kon-

Jaans eller om Jord eller nørmeste Gods som man skeer sine Søster og Brødre, Oldefader og Oldemoder, men ikke for Jaans om nørmeste Gods som Faderen, den Ingen til Arv indkalder Børnebørn og Oldebørn, saasom eller sin Søn eller Broder eller Faderbroder eller Moder Broder, eller sine Barnebørn, Broder-Søn eller Søsters Søn, og saa ellers fremdeles med alle dem, der deres Lign eindtil sjette Led, og ikke dal, der man Ret-Arven, Jyske Lov 1 og 5 og 17 cap.

38 Art.

Om man forvinder med Stokkeslag

Bliver nogen Mand forvundet ved Stokkeslag, da maae han selvsyv sværge, ej selle sværge, hvilken i Folkemeng, eller hvo nogen i Hænderne, som ikke have vedtaget selv i Folkemeng, Jyske Lov 2 og 68 cap.

39 Art.

Under ikke findes 12 Skudsmænd paa Tinge.

Lensmand eller 12 Mænd paa Ting, som kand nægtis ved Vidnesbyrd, de nægtis ved eller paa Ting eller paa Ting eller ved Vidnesbyrd, som Loven siger.

40 Art:

Om nogen siger at have Lovbudet sin Jord paa Ting.

Siger nogen at have Lovbudet sin Jord paa Ting, som han sælger, da gior han ikke bevis, ligt med Tings Vidne, førend saa at man kan bevise sig med Lovens med Tings Vidne, Jydske Lov 1 Bog 34 Capit:

41 Art:

Om rette Borger for udædisk Mand.

Om nogen gaaer i Borgen for den der havde lovbrudt nogen Lov eller Ret, han skal bøde, en hans brøde med sinde, som Loven giver der, med udrøddelighed selvemd, og bøde dertil 40 ℔ Sølv og saa Longum, Om den pønnum som der han lovede for, Jydske Lov 2 Bog 62, 63, og 64 Capit:

42 Art:
Om Heede-Brynde og Stouflaar.

Om nu Allmue Gyrer sigter og Talch vaar
Hvess omliggende Skouber for Hvide-Brynde
Leer-Brynde og Stouflaar, da skulle de som
for Tagen ere, gierne Skaden egenn, men for,
maaer de eller at vide, da maaer de som vaar
Leeres, Løver thennem til Eiegn, og eller Jagn
thennd forbrendt, og Embedsmanden skal
Lade Jaamen Synderlig; End rømmer de, da
maaer de paategribes i hvor man finder den,
uden, at gioer thennem thess Ret. Jyfr.
Lov 3 Bog 6 Cap: Tellands Lov 6 Bog 7 Cap: om
Skouflaar.

43 Art:
Om Øll-Kiøb

Hvilken Allmue ude Kiøbstederne der
Kiøber 1 Tønde øll, dyrere end for 10 øren,
eller 3 ß af hver Tønde, halvparten Lagmanden
Bogten og anden halv parten Lagmanden vorgrenn,

Hvem de andre Kiøbstæder, som ikke have Høver og Vidars, der maae gjøre Vel. gyns og Kiøbs for 12 Penge. —

44 Art.

Om Vagns Bierder.

Ølgierder, som kaldes Kong Vagns Gierd, der de Kiøbe Gierds for S. Mortens Dag, men de Gierder, som man kalder Vagns Gierder, de Kiøbe Gierds for S. Volborgs Dag, Jyske Lov 3 Bog 59 Cap.

45 Art.

Om Igield og Tvigield.

Igield er saa mangt, som Gjæld kræves Kiøbstæder, og Tvigield er dobbelt saa mangt, Jyske Lov 2 Bog 90 og 104 Cap.; Item Tvigield er den Bod, der Gjæld kræves Kiøbstæder og ind til Kiøbstæder for Gjæld og Kalves Vildsommers Penge.

46 Art.

Om Værgemaal for Umyndige Børn.

Den Mand som nu arbeider ved Bergen ad, den Lønn, og nyder ad han hører ikke Jordegods ligger ved ved den, hvis Bergen han skal være, uden og saa vornemb Gods, han skal dog allignevel Bergen være, og han gior sig Vederhæftig og skylder Bøder og Lønn, Jyske Lov 1 Bog 30 Cap: Vellandsk Lov 1 Bog 44, 45 og 46 Cap: —

47 Art:

Om almindelige Broer og Ting Stokke.

Hvergen man ride Broen som almindelig, ey uden udi Ting Dolken, ved nu ad skylde Broen Vark, og de som pleier ad forvege sig, de Broen, skulle saaden thilmaal forfølge. Ved vorder i Ting Dolken hvergen, da skal en af Tilmændene den dag forfølge, Jyske Lov 2 Bog 30 Cap: in Glosen. —

48 Art:

Om Fredløse Mænds Nærmat og løse.

De Mænds Kone som nu Broren Fredløs

skal man og ingen opaa sit Eiendom, som sin
nen gjorde Landkiøb, skal sines Klagen aar,
ligen og lides og forkiøbs maae sin nen
skee Told og forsamling 2, 3 eller 4 gange
om Aaret, som sit ikke sig synes i Rand laug
maae sit ikke sig sin nen Landkiøb
gjorde, Jydske Lov 2 Bog 22 og 27 Cap:

49 Art:

At Kongen ej skal legge nogen nye Told paa hans Indbyggere.

Item skal Kongen eller maae ingen paa
Landmarkens Borgeren og Indbyggeren nogen
nye Told eller Udredning, uden sit Land
mindrigen Landmarkens Riges Indbyggeres
Villie og Samtykke — skal sin og skee
gang om Aaret en Alminkelig Forsamling
og Herren, Dag udi Wiborg udi Jylland, Jydske
Lov 3 Bog 1 Cap:

50 og 51 Art:

Om Kong Valdemars Lov, Kong Erichs Haandfæstning og Hoer Degns Articler skulle ibrødeligen ved Magt holdes.

Kong Valdemars Lov skal altid vnd sin Kraft blifue; item Kong Erichs Lov som saadan Haandfæstning skal samme til nu dags Jndkommen forbis og forfares, vdi Lygnemaade skulle vdlægges forklaris, gaar, som nu gaar af mig Hoer Degn og Forbryder af Kong Valdemar ibrødeligen vnd magt forbis.

25de Art.

Om Kiendt Fellig.

Det skulle nu Kiendt Fellig naar Hosbonden sidder vdi nye Gods vden Lov, vilde og vdens Arbeyde, vn eller bliues Kiendt vnd vdens Vidende, Gifftes sin seg selvn, da vare de alle vdi vnd Kiendt Fellig; vdi samme vare og saa om

Hustrunn Dør, og Dauden gifter sig igjen, da nær ih og saa alle vore nu. Enhver selleg, og hvor som hvandan saadan Dør, og hvis Arfvinger nær nj Enighed, da nær Dauden og Hustrunn; Dog saa hun Hustrun som Dauden sit rette hun sidste Hustrug Dør; Dauden Gaar og Hustrunns Gaar; Dog saa ih Gaar som hun saar sidst med sammen, ellers sin saadt sor Gjørud sin sit Dauden; alle vore nu Enhver, selleg ute vorres Gods. Denne Artical siger sin sit Sjette Lov 1 bog 6, 12 og 19 cap: og Sjunderleg sit 1 bk 6te cap: 11 13 1 bog Hvor hvis saadan, sal sidste Dauden og Hustrunn ute selleg sammen.

53 Art:

Om Kiøbs Eed og Skiøtterevnings Eed.

Man skal vide at alle Kiøbere Eed ute Kong Valdemars Lov bemeldte Navn ute Lov, og hun Eed som kaldes Fullemynd indholder

ellr meinden mit 13 mænnum vtlendzkra
og hvar sem hr flendzta af hennum dræpen
hefr, skal hann sæk fa, ef hann sialfan aldrei
mætti hitta, sem lilfoenum segir, sidst
Lov 2 bog 64 cap:

54 Art:

Om Hirdfred, Baardfred og Overvold.

Hvilken Kland hr saaer til anden Kland
hiem ellr Gaard mit Kreefling, og giør
Bonden vkaar og overlegt, da skal hun som
skaden lid, ey skiøn sin vinde, somme kan
kommer til Landz ting, og lader hr o-
kræfn 13 Kland af skillen om hr dag, og
hr Kland som overkræfr hr skillen saa
sinnum ting, hvilken skaden hvor for
hun er, og dømb hr som worder skildz mel
hvers ende, hr skillen skeen kendelse, og
hun som skaden lid, skillen haue sin skade
dag af hvers vidnisbyrd, Gods, og thrætil mod
skillen hr bøte 40 ℔ Løngn for hun Vold og
dyr hr giorde Løngn vdi sin eigen inkab

vh Loug tuh Lougnus Dom og Jrevnish
sig Orlw, Jyfte Low 2 bog 32 cap:

55 Art:

Om Ettermaals Mand

Ettermaals Mand skall have 3 Ting
Vall for hans Verbrech, Eed og Imagt, Jyfte
Low 2 bog 10 cap:

56 Art:

Om man vetiender paa Ting at have ligget i Hoer med anden Mands Hustrue.

Om nogen bekiender paa Almindelig Ting
at han haver liggest hos en anden ægte Hustrue,
da skal han Vederlegges; end sig en Hus-
bonde samme paa Ting for saadan
Gierning, og han sigter dertil, da skal han vel,
ja sig inen Ermuder-Ord, neiers vorde 40 Vonden
og saa Lougne, Jyfte Low 3 bog 37 cap:

57 Art:

Enhver Manden maae ej tage sig

ingen Pelemaal til –

Embedsmanden maa ey tage sig nogen Dag nær Pælemaal til sin Fogd nær Embedsmand, uden at eigen Fogden vil tage sig sig Dag nær Pælemaal til, og ey nær, Jyske Lov 2 Bog 10 Cap:

58 Art.

Bieste og Reisende Folk maae man ikke Herberg negte.

Item skal Mand nær ikke sætte sin at maae forunden alt Dagfolk, Fiender, Ulgn til Gjest og Reisende Folk Øl og Vinger og Foer til deres Hest, men der som Gjestene synes sig Løndig kost, og betaler ey sin Underholdning Kost og Læring som der Land haves, saa at vinden klager sig, da maa han forfølge sin Ret med Dom, med dog at saadanne Kost Gjesterne minder end 1 ß. Ligesom Præsten maa Præstens og Ungdommen Mand gjøre nu anden Embedsmagt at tvinge Jyske Lov 2 Bog 44 Cap:
item 3 Bog 51 Cap:

59 Art:

Om Hiemfred udi udi Kiøbstæd.

Om nogen øder Hiemfred udi Kiøbstæd da skal ikke forfølges fiendtlig ved Gierning som paa Landet, sigtis for 2 Log 11 og 3 Skaar:

60 Art:

At den Ed som de fleste Sandemænd, Nævninge og Stokkemænd Sværger, den bliver ved magt indtil den bliver røgget.

Den Ed som de fleste Sandemænd, Nævninge og Stokkemænd Sværger, skal blive ved magt saa længe at den Lovlig kaldes; men den som de fleste Sandemænd finder Ræt skal altid forstaaes saa Vel Sagsøgers Ret, og ikke den mindre Sandemænd finder Ret, og den skal altid lagt Sagsøgers Ret: dette Regning den maaned at samme Ret skal, og ikke

thu anthu thr th Jawnr Dwrst mnd; Jyllsk Low 2 Bog 15 og 55 cap:

61 Art:

Om man Hævner paa arden, item at man icke maae Hævne, paa Xanddra-berens Frender.

Hvilkun stand thr Hewnr paa anthu for thu Gierning thr Jans Bleg b nller Pan Jawnr vrudt sk, throm skal man Dømm, at Jan Hewnt paa thu som war nskyldig. Jdn skller maar man Hævn paa thand, Drabwrus Hngt nller Dwmm; Jdn Lngn Thand Drabwrun Lwnr. Jyllsk Low 2 Bog thk 8 og 30 cap: nbk Glosson. —

62 Art:

At Sandemend eller Nevninge ikke tór Sværge paa første Ting, som de bleve isette, men paa det andet Ting.

Om nogen vil Hævne Sandemend nllen

Stevninger paa 3 Ting, paa hvilken Ting
stemmen bør at afgjøres om nogen Dag, da
skulle de Partshørende nøiere Stevninger, som
her følger ind skrives, eller Vidner nævnes
skriftlig om de Dagen, som nu sig dog for,
skal paa første Ting, men paa næste
næste Ting, og de skulle derpaa Vidnesbyrd
som Lovens Bolig, og de skulle Vidner og Tal.
Taar lovmæt de Vægge, og Partshørende skul.
le ikke længer Lovens Tid Lands Ting for de
samme Dager. Jydske Lov 3 Bog 37 Cap:.

63 Art.

Om Landemænd, Stevninge eller Stokkeners ganger Tiende paa Ting eller Kirke.

Skal man ogsaa agte hvorsom Stevninger eller
Stokkenes ganger nøiagtig vidt Ting-Lemb,
da skal hver af stemme dem imod dennem
som paakræver 3 ℔ som de derfor dog og skulle

hans Dag thu gang, Jyske Low 2 Bog 81 cap:

64 Art:

Om Sandemend blive forhindret, at de ikke kunde komme til Tinge.

Skiønner Sandemend nogen lig og med Rette Conscientiæ, saa at the ikke kunde komme til Thes Ting, da skulle the gaae 6 Low fast vtland til nesten af Sammen Herred, at the skulde Vedtage Een Sammen Ting, Jyske Low 2 Bog 7 cap: in Glossa.

65 Art:

Om man Draber inden Hellige Dage.

Dersom man Dræber nogen Dreber nu anden enhuer Dræg, da er han Vredlos for thu Gierning, og Sandemend skulle Dømme om Sammen Dag, hvad Heller the kunde enhuer Dræg nogen eller, hafver han Lovet Vaer som paaklager, da skal hin thr Rigtes giøre Sammen Hielpst af sit gods. Jyske Low 3 Bog 25 cap:

Vtlent: at Ejrij bruuge saa mange som
Eyed og Pligtighed, ligesom i forrige Dage, naar
nogen blev stevnet og Landstrabenes kom
der saadt for Dommeren, da Lo-
ven og Pligten thu Dette Magt og Ven-
ner, at Landstrabenes stevnes skulle ved,
ve Ejrij og Pligten for thennem vide allermaa,
the; Item Ejrij bruges ogsaa, om man
stæbes, saasom nogle steder thu Land
som have Forskrevet sig Kongens Eyed
eller Bekiendelse, stem, da er the som
thet giorde ogsaa Eydlos. Om Ejrij læses
thu Sallandske Lov thl 7, 9, 13, 17 og 18 Cap:-

66 Art:

Om Kongens Mand Præber anden.

Dersom nu Leilighed saasom eller Ejrij
er nu anden Ejrbaarhed Mand da bøde
saa som Skaden giorde over anden Ret
bøder 40 £ Vorden og saa Kongen, thet saa er,

at den som Skaden lid, giøre Skaraad.

67 Art:

Om Skaraad og Nødværge.

For alle de Sager for hvilke man skal bøde 40ℓ eller 2 Mandbod, og den som Skaden giør, den siger at samme var giort Skaraad, og var nød til at giøre nødværge, de Lidne samtlige Lidt om den Sag hvor Skaden var giort Nødværge eller ei, Slige maatte Lidt og saa Samtlige med deres Ed omlidt om saa er giort med Lov og den Skade Lovlig om kommer. Sjette Lov 3 Bog 22 cap:

68 Art:

At man maae komme fellig fra Ting og til Ting.

Det skal man vide, at hvad som helst Sag man sigter nu anden Dag, da bør samme at komme fellig og sikker til Tinge og fra Tinge igjen den dag at Samtlige ikke

Rettergang skulle skilles og om Dagen,
Dersom han selv Dommen undgik, da skulle
han dog i 3 Dage og 3 Nætter ak rømme
i hver Kjøbstad; end dersom han ikke
der vilde kiende sig skyldig, da skulle
de skilles ad om Natten, og ikke
den Første han saae Lysning vogte at skrive
for den Gierning, og skulle Dommerne der
om skilles ved deres Ed, om Gierningen
at gjøre eiendes sammen 3 Dage og Nætter
ikke og ej, dog at han selv kundes. Hjelpe Lov
2 Bog 22 Cap: in Glossa.

69 Art.

Om Mandrab.

Dette Capitel om Mandrab kommelig
ikke forklares ikke saa mange, at skiel,
den Mand der sigter nogen for Mandrab
de skulle Dommerne dømme den samme
nogen til ikke dø, og ej anden Mand;
Dersom den Gierningen som sigtet er,

da skulle Vandmænd ved deres Ed skue,
om skulle, hvad skulle kan skal være Ret,
los ellers ej. Ret da kan, og Vandmænd
Vidner kunne gives, og ikke vorder siden
Overbevist, at de vare ikke gyldig som
skyldig var, da være kan kvidlos, kordi
saa at kan er dog en Mandedrabers og Grim
Morder, kordi saa at kan sagde sig for sin
Gerninger, men Vidner de ikke ikke sigter
Gerningen paa Haand, og ikke vorder siden
Vitterligt, at de kunne vorde ikke gyldig
Sagen paa Haand, da bør kunne at vinde
de sin Ret igien, og være Troesagen bedre
Vidner og videre Lovfast Herredsmænds
Vidner, og Herredsmænd vidne sig ikke
selv og ej Lovmand, kordi kand sig kan ikke som
var Vidne. Sidste Lov 2 Bog 7 og 8 Cap: —

70 Art.

Om Tingfred. —

Her som indkommer anden paa almindelig Ting Dag, saa skal man naar der skal paa Tinget, da erklære sand Ting Vidne, eligesom den var sand paa Tinge; Ene Mand skal paa Ting, selver og naar man dragter sin Ting sinem egnem, da er det og saa Tingsvidne den yngste Mands Dag saa vidt som det Herred rækker. Ene Mand skal sig paa Thinge, naar man dragter sinem sin Lands Ting, da skal den Ene Mand sige 2 Mænd dragter vore, Ene Mand skal sig paa almindelig Landsting, da skal han Lyse Tingsvidne sammen med, og paa det ingen skal Ene Mand sige 12 Løgfaste Mænd, mere som skulle falde om den Dag, og paa det 3die Ting skulle de Enkelige Dele den Tyldige Dragne paa Haand, Ene Mand skal sig naar man sin Ting dragter, da skal han sige anden paa det ingen

nd Henfølgende Landsting. Jyllske Lov
2 Bog 91 Cap: item Recessen 24 Art.

71 Art.

Om man haver Jord i havende Færie i Kar og Sag.

Dersom nogen selger og skjænker sin Jord paa Ting, og sin Ofsolitz selen som nu Jord veder og Sag i sin Hevnuth Vener da Vener han sig ind Ting i Dom ikke han selv ikke Dobbelt sig igien, dog skal hand igien udlegge Jorde veder og Ting han ikke paa Ofsolitz Hevn.

Jyllske Lov 1 Bog 35 og 37 Cap:

72 Art.

Hver meget der skal være udi hver Sall.

Udi hver Sall skal vare 3 Fag Ting, og ingen af Landsdrabernes Embede maae noget af dette med Hænder, men Byefogden han Overlos, da skal hand Dommer dette ikke 2 H

Fald nougang og seiken ekkn mann. Jyske Lov 2 Bog 24 og 26 Cap:

73 Art.

Om Enkemanden ikke vil Gange Regning.

Dersom Enkemanden ekke og Arving ehn, vinn vil ekke indgaa ehnnin som Fuldt med Regning, da bør han einer Dauhn og Dagen 40 ß. Enk vil Enkemanden ekke Arving ehn som, Fal Arving ehnnin ehn Regning Fuldt vere, da bør han eligemaade som forskrevet staar, Dagen og ehn som Arving Fuldt Faden, maae seiken vinnin Syo han vil. — Sammeledes maae han og gjøre, ihvorsom Enkemanden, Manden eller hans Fuldmyndige nyn ekke vare Eing.

74 Art.

Om Lyse sit Saar og forfølger del ej med Sandemand.

Hvilken Mand der Lyster sit Saar paa Ting, og forfølger det ikke siden med Rettergang, da bøde saa imod Manden 3 Øre om dagen mand haver ellers i anden Maade nydt noget andet, da maae Embeds Mænd som saa vil, sælge den Mand der Skaden gjorde til at bøde imod Tingen, naar Veien sig med 12 Skouds Ord, men den Mand der Skaden fik maae saa ikke føre Skade paa. —

75 Art.

Om nogen Sætter Tving paa Ting imod anden.

Om nogen sætter Ting paa Ting imod nogen, da skal hver af dennem Mænd sig 2 Ting føre, og Embeds Mænd og andre Lovlige Skoud skulle ogsaa dennem 3 Ting føre, og hvem som saa skal af dennem der ikke kommer naar Ting skal gives uden han er i Lovlig Forfald, bøde imod den som paaklager 3 Øre saa vel som Tingen. Jydske Lov 2 Bog 18 Cap.

76 Art.

At den sogn haver fast Lougen, han skal bie efter den som haver paaklaget fra Solens ogang indtil Middag.

Item hvo stand for Lofter Long, han skal bie efter hvo hvo paaklagne hos Solen gan. gne og indtil om Middagen; end fuldfø. ge han sin Long hvo for sagen ne i dag so. gnens tvende, eller og han bier efter hvo hvo Long skal annamm, hvorom fuller forunn. te Long foreningen deres Vidnesbyrd, naar han ikke nærværende hvo paaklagne, og ikke om de klagte selv i Person, ikke blifver lagt og overbygget, men hvorom de kunde ikke af de hans vitterlig Lagt, da bør de Lovdom og de Longen for lagt vidnesbyrd. Item hvilken stand for Lovlig ej forsvunden ikke nogen dag, han skal eller sidde sagens til Vandsmend eller Herreting, forend han hafver sig fuldført og tiltalt.

77de Art.

Om nogen vorder Sigt naar han skal forfølge sin Lougmaal.

Om nogen vorder Sigt for Drabsmaal saaes vidt til Ting, saa at han vorder kaldt kommen til Ting ved Dag for Landsmænd, Nævninger eller Nabolauge til Ting, eller i anden maade Lovligen kaldes, han kommer til Ting udaar han bliver kaldt, og haver 6 Uger Rabone til Herred, at han kaar saa sin Sigt, Ting, og de nævnis de vaar tigt med Herred, og de skulle sidde skelle om den Dag det ligger Ting ved næste følges, det samme maaer Nævninger gøre, om de Sigt vorder.

78de Art.

Om Mands Jord tildømmes for Sage, fald enten til Bonden eller Kongen.

Vorder nogen Mands Jord tildømt til fals, maal enten til Bonden eller Kongen, da skal den som Jorden nu eller hans Arvinger ind-

indløse det igjen inden 3 Aar, vilde de
ikke løse det, da vinde de den Løsdøs. —

79de Art.

Om nogen Appellerer eller skyder sig for høyere Dommere.

Forbyr nogen Mand selv for 3de Dage,
indlægger Mandshellemaal, og han vil skyde
sig for Dougen, eller nu inden paa hans Bygd,
da skal han det giøre eller Appellen paa
samme Ting der han forbyr selv, og dage
paa Vinden inden 5 Dage i mens, skyder han sig
og møder der ikke, da bøde han 3de Løsdøs
og skade Dougen. Endappellerer han eller, da
skal Lovbødemanden møde 3de vise Laug til
den Lovtalsmands Hiem og lægge med sig
4 andre Dannemænd og giøre Bouden og saa
Dougen saa mygt som det er, og ej maae
man derfor tage Forretning eller Kam med
Lovbødemanden eller hans medfølger, ab hand
vil selle hans Mand saa Lov og Ret er.

Jyisk Lov 2 Bog 68 og 76 cap:

80 Art:

Om Lovlig Stevning og Varsel.

Vil nogen Mand anden Mand til Ting, han skal kalde sammen Mand til hans Bøger, Viner med 2 Mænd ude Vognemandens Hus at forvente, og at ikke skal finde den Mand ingen for Ting eligt skelne. Jyisk Lov 1 Bog 50 Cap: Ecclesiæ 7 Art:

81 Art:

At Kongen maae ingen sin Fred igien give førend han haver Kald gjort.

Der hvad som helst Dag nu Mand vorder Dømt Land Lov, da maae Kongen ikke give samme sin Land igien, førend han haver gjort Skifte med Kalden til. Jyisk Lov 2 Bog 22 cap:

82 Art:

Om nogen tilsiger anden paa Ting at ville selge noget andet sit Bord.

Dersom nogen Mand Lovr og Lidsigner
anklage paa Ting ath ville følge sam-
men sin Hjemfærd, da bør samme ikke
ath holdis. Lod Lovr mandenden ath følge
ikke man ey maae alene Land fremle
samme, dog 3 ℔ vorden ogsaa Tingen.
Jydsk Lov 1 Bog 42 Cap:

83 Art.

Om man driver anden udaf sit Hus

Om nogen Mand drager, jager eller
drager Hustruen ath sin Gaard eller ud,
ath Kirken, og sidder derinde, saavere el,
ler dræber samme, ikke er Gaard fard
Jydsk Lov 2 Bog 30 Cap.

84 Art.

Om man uskrømmer anden udi Kiis bord, eller udi hans Skib.

Dersom nogen anden Julegis dort, som
er omgraven med Volk og Degne, eller ude
hans Skib, eller paa Kirken-Gaarden, og
ikke kand vorde vel Raad, eller jager eller

Vrsagen saamme Voldsligne vdaf vilke
Vnder, og giør saamme, i ikke saa Lidet
for saamen, nogen Skade, vdøer ikke hiem,
lerd, ligsom ikke var sagt vdi Voldens
egen Gaard. Det saamme sigtes og om vod
som nu er sagt om Lib, Sidste Cap 2 Bog
30 og 32 Cap.

85 Art.

Om man driver andens fra sin Ploug

Dersom nogen sagen man anden fra sin
Ploug og giør saamme saar vdi Ploug-en,
da er ikke at fulde Arbeidet, Sidste Cap
2 Bog 30 Cap.

86 Art.

Om Kiøe eller Øxne kraver derer Værge at Bitte derimem

Lovens formelder og giøres tilkiende, at
Øxne eller Kiøer under Arbeyden skeer
at Gielde skaden efter Lovens og ikke Skal
de giøres paa Herreds Ting eller Lands Ting,

og hvor de kom 7 og ingen vare Penge, maal, vare Klæder de og med dømme. Jyske Lov 1 bog 8 cap.

87 Art.

Om Dagen er Hellig naar man skal Lovgive og om Mandhellemaal.

Lov skal gives paa 10 = Dag og om den Dag er Helligdag, da gives den om samme Helligdags Aften, men er Helligdags Aften og Hellig, da gives Lov men Dag tilforen, og maae man give Lov for alle hverdags Dage den Dag nest for Helligdag. Mid Dagen skeer Mandhellemaal og Hvilken Dag man Lysten Lov, den skal ikke regnes derved. Jyske Lov 1 bog 50 cap. 2 bog 81 cap. Chr. Regis 76 Art. item 3. bog 29 cap.

88 Art.

Hvorsom skal give Lov med anden.

Hvilken skeer som først anden til en, den 3 = Dage, han maae give Lov med han,

mm; End hawer thu Mand ingen Hyst
uller Hyre enten Nigt, da holdt thu ind
sin End, at han hawer ikke Penge enten
Nigt, og da maa han vange sig ind 12
Lovlaste Pammend. Hjelste Lov 1 Bog 1 Cap:
2 Bog 114 Cap:

§ 89 Art:
Om Leding at udgiøre.

Dersom Bonden udbyther Leding, da gi-
ves at hver Hawn 3 ß. Hjelste Lov 3 Bog 1a
thi Konst og Tilbt 19 Cap:

§ 90 Art:
Om Falsk Pidnesbyrd.

Hwilken Mand som Pidnes Falsk og Løn
aae Eed, da bør han for Falsk Pidnes-
byrd 3 thi. mindste 3 ß Penninge og aae Bonden
Hjelste Lov 1 Bog 38 Cap:

§ 91 Art:
Om Ustevnt Mand.

Dig stor man anden paa Eed for thin Dag,

som han nr ikke Lovlig Tingstævnt, da
huser han sidst at vnnaade sig til ret
andet Sted ther nyt nyttes, thvad heller
han vil svare sammen til thes Dag neden
ikke. Sidste Lov 3 Bog 63 Cap:

92 Art:

Om man lofter anden Mands Hu-
stru fra Lovlig eller Aabenbarlig.

Hvilken Mand ther ligger i Horr med
anden Mands Hustru, hvilken han lofter
fremb for sandru Husbonde Lovlig eller
Aabenbarlig, da veden han forbrudt, og
mister sin Hals, om han gribes med her,
for Gierningen. Vil sig ther vorden han,
mue for sligen Dagen, da veden han sig med
Tolvmandz ed sammen Hustrue Gierd,
mingen fremb, hvilken veden Lovligt, for
Lovens Dommere, da veden han forbrudt.
Sidste Lov 3 Bog 37 Cap:

93 Art:

Om man Voldfører anden Mands

Dotter eller Frende.

Om nogen dages og Voldsgjerning bortkjøres
anden Mands Dattre, Søster eller Kvinde
og bruges hende, hvad Fuldes han gjør sidden
Pengene med hende eller ikke, da skulle og
Penningene skille om den Dag, hvad Fuldes
han og hende med Vold gjorde hende eller
ikke, med og at den samtykkede den Gjer-
ning med hende, hvorpaa de ere hen dog
straffe med Vold, de ville den Ondskab
ikke, da skulle Penningene allegevel dø-
ge og skille om den Dag. hvorfor han selv
vel skunne, bør 40 Mk Bøder og saa Dagen
og maae det skeede med Herredagens skjøn
om den Dag forfølgens paa konge Kvinde Vold.
Jydske Lov 2 Bog Cap: 16, 17, og 30 Cap: —

94 Art:

Om Affald imellem Søskende.

Er Dødsfald gangen imellem Sø-
skende, eller anden Arvingen med Arven og

Regl og Dannemends vanrøgtelse nøiagtig
til theres Pillier og Jomfruer, da vil jeg
vise dig at omtale, hvorledes at det
er vist alle theres Jomfruer. I sidste Cap
1 Bog 15 og 16 Cap:

Her ender Thor Degn.

Thoer Degns Aarsag og Grund, skyldning om denne Forklaring.

Jeg vidste forrige Puncter, Articler og Forklaringer over Kong Valdemars Lov, vil Jeg ikke verbum for mig med, nl. Jeg vel at nogen skal laste mig til rette derfore, dersom jeg ikke vil skrive og vidtløftig, at Jeg kunde skrive længere, og saa, vant Jeg mig for megen omvei og overflødighed, da blev Forklaringen for lang, dog alligevel maa Jeg ikke vige, da maa jeg Paaminde og forespørge, thi som skal man lese og vide klarlig alle ting, grund maa Jeg, hvis noget skal gavne mig, da gavner og vores Læsdom os muelig ikke.

Register til Thoer Degns Articler

1 Art: Om man [illegible] Land [illegible] sin Levits Ærinde, og om man [illegible] andre Mands Skolle, Dom.

2. Hvem skiend Skille Lagn skiend skrifftlig Vidnisbyrd giver imod Degnen at skulle til Tinge. —

3. — Ingen maae [illegible] Forsømme Landstinget, uden han er Retmæssig ab given skriftlig Tilbørlige Ærinde. Lyr.

4. — Om Klok og Følge hans Kaldt.

5. — Om Ungdommen Lærer Børnene Ære Lov. —

6. Om man [illegible] Ord eller Gierninger —

7. Om Klok-Skifte.

8. Om nogen vil [illegible] nogen skulle med Rette, og om Ægteboerne Mend.

9. Om Rettergang Degnen Mand Lendes med Ærende. —

10 Art. Om nogen nr Penge krevde for, uretfærdig Bud og Befaling, og om nogen stjæler Arm eller Been sønderbrudt.

11. Om Kjøbmænd eller hans Official skal holde Lov at gjøre, og at vide hvor Kjøb skal være Løsning og Pantemand.

12. Om nogen bliver pågrebet for nattens i Herred eller ulovlig Kjøbstæd

13. Hvorne man ulovlig tjener Skade skal &c.

14. Hvorne Havne Herre Vrake efter andre.

15. Om Hvide Skotmaal

16. Om Leg Mand saares Lovs Mand, eller Lovs Mand saares Leg Mand. —

17. Om Uretfærdige Dømme.

18. Om Arvefølge mand selger Pantemand

19. Kjøbe og andre Troløse Mænd kunde gjøre Arvefølge.

20. Det ikke vidne saares ved sin Embedsgjerning Kjøbe og andre Troløse Mænd skal, sige.

21 Art: Om man Drebns sin Hustrue, eller Børn og Tjenere Hende at Drebe —

22. Om Tolling og Pantsættelse.

23. Pantsættelse og Anpantning over Fast Gods ved Fæstelsesbrev.

24. At Ingen maa ingen Ting, uden Hjemmel eller uden Lands.

25. Om nogen vorder overmandsgam, med eller Vanvittig.

26. Om nogen Drebes eller Dør ved Vold Dør i Tiltale, og om man Dig kan anden, at han ikke Tov-Dør sin Jord paa Tinget.

27. Om man Drebes udi Hans Ting.

28. Om man tager Lovfød eller Leide udi sin Tjeneste, eller udi sit Hus.

29. Om Voldsomhed.

30. Om Tyvnød og Tiden

31te Art. Om Testamente —
32 – Om man tagne Rom uloylig at nu annen.
33. Om Jamkvend, Vrenninger eller Vidnesbyrd paa falsk nogen –
34. Om Arbeir imellem Ungkarle Enker / Enker og Enkemænd.
35. Om nogen forbyrrer Tingens Orden ulovligen
36. Forbydes man eller paakiender, som eller maar Skiöns efter Lovene.
37. Arven Enker Arven.
38. Om man Lovbinds med Vidnesbyrd.
39. Om der eller kommer 12 Vidnesbyrd paa Tinget.
40. Om nogen tiltaler at have Lovbudet sin Jord paa Tinge.
41. Om man borgne for uredelig Mand.
42. Om Hvalk, Hvidvin og Klovelse.
43. Om Øl-Kiöb –
44. Om Voldens Gvalds.

45. Om Tyvnelse og Tyvegield.
46. Om Vedgemaal for umyndige Børn
47. Om ulovlig Vrong og Vinys Tolken.
48. Om Vrongligt Mends Mandskab at løse.
49. At Kongen ey skal lægge nogen nye Told paa Landets Indbyggere.
50. 51. At Kong Waldemars Lov, Kong Erics Vaandelsvning og Skoer Degns Artikler skulle ubrødeligen holdes.
52. Om Vinum Ardeig.
53. Om Liovs Ting, og Fuldmyndigs Ting.
54. Om Hus Ting, Gaard Ting, og Over Volds.
55. Om Mandmaals Mend.

56. Om man bekiender paa Tingvat
paa liggent i Hous tund anden
Vidende Hjæstæv.

57. Embedsmænd maae ej dage sig nogen
Part til.

58. Gjæster og Vidnesmænd skal man
man ikke Hæmsøge ingst.

59. Om Hinderlov ved Rætstæd.

60. Ast thet Ord som de klage Paa,
mend, Vidnesbyrd og Dokumenter
Vrængne, de blevne ved magt ind,
til de blive rogget.

61. Om man Hævne paa anden, item
at man ikke maae Hævne paa
Vidnesbyrdenes Grunder.

62. At Vanhemend alle Vidnesbyrd
ikke kor Vrængne paa kort Ting
som de kunne ikke sidt inn paa det
andet Ting

63. Om Vanhemend, Vidnesbyrd alle
Dokumenter gangne Ting Ting
Ting

64 Art. Om Pantmand skiuer for,
findest, at the ikke kunde
komme til Ting.
65. Om man skulde ansee enhver Dag.
66. Om Kongens Mand skulde ansee.
67. Om Vanvare og Vådeskud.
68. At man maa kommendelig til
Ting og sine igiem.
69. Om Vidnesbyrd.
70. Om Ting-Vidne.
71. Om man skulde sidde Ting med
Vidner i Vaar og Høst.
72. Hvor ringe Ret skal være ved Ting.
73. Om Endesvenden ikke vil fare
til Retterting.
74. Om nogen Ejendom sig Vaar og For,
følger ikke ny med Pantemand.
75. Om nogen Gods skal Ting gaa
imod andre.

76 Art. At ihn sin Sawn kaft Lougnu, han skal ver nøtter ihn sin Saa, klagnr fra Volnus og gang ind, til Vidlag.

77. Om nognu vorder Sig mell han skal forfølgr sinn Lougmaal.

78. Om nognu Vlands Jord vorder for Pagtskald nidnu til Londen allnr Lougnu.

79. Om nognu appellerer allnr Sig, ihr seg for højnu Dommum.

80. Om Lovlig Vrnung og Vanskl.

81. At Lougnu maa eignu sin Arvd eganugivn, Lovnur han sawr geord dett

82. Om nognu Eidsagnr anden paa Lougn at weller Pligu sammu sit Gods.

83. Om man Vrisnr anden at sit Hus allnr indal Virkn ihr or Gaard, Fund.

